

Oleksandr Bezkvovnyi
*Candidate of Economic Sciences, Docent,
Professor at the Department of Finance, Banking and Insurance
Poltava State Agrarian University*

Безквovний О.В.
*кандидат економічних наук, доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавського державного аграрного університету*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-576-1-1>

FORMATION OF THE INDIVIDUAL EDUCATIONAL TRAJECTORY OF A HIGHER EDUCATION STUDENT

ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Згідно з українським законодавством у сфері освіти, індивідуальна освітня траєкторія є персоналізованим шляхом розвитку потенціалу студента. Цей шлях формується на основі його унікальних здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та попереднього досвіду. Ключовим елементом є самостійний вибір студентом видів, форм і темпу навчання, освітніх суб'єктів та пропонувананих ними програм, навчальних дисциплін різного рівня складності, а також методів і засобів навчання.

Для студентів бакалаврської програми Фінанси, банківська справа та страхування в Полтавському державному аграрному університеті індивідуальна освітня траєкторія реалізується через:

- 1) самостійний вибір місць проходження практики;
- 2) визначення тематики курсових робіт;
- 3) обрання напрямів наукових досліджень у рамках студентських наукових гуртків;
- 4) можливість зарахування результатів навчання, отриманих поза формальною освітою;
- 5) участь у програмах академічної мобільності для вивчення окремих дисциплін;
- 6) вільний вибір навчальних дисциплін.

Навчальний план бакалаврської програми передбачає дві виробничі практики: з фінансів підприємств та комплексну за спеціальністю, кожна тривалістю чотири тижні. Студенти мають право не пізніше ніж за місяць до початку практики обрати підприємство чи установу для її проходження, яке відповідає їхнім професійним інтересам та не суперечить внутрішнім нормативним документам університету.

Важливо, що студенти можуть проходити кожну практику на різних об'єктах, що дозволяє їм отримати різнобічний практичний досвід, відповідно до широкого спектру спеціальності.

Освітній процес бакалаврської програми Фінанси, банківська справа та страхування передбачає щорічне виконання курсової роботи. Тематика цих робіт є різноманітною та щорічно оновлюється з урахуванням вимог ринку праці та пропозицій роботодавців. Виконання курсових робіт на прикладі реальних підприємств та організацій підкреслює практичну спрямованість навчання та реалізацію принципу студентоцентризму, який є важливим аспектом формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Активна діяльність наукових гуртків на кафедрі, що забезпечує викладання дисциплін програми Фінанси, банківська справа та страхування, надає студентам можливість поглиблювати свої знання через науково-дослідницьку роботу. Цей процес включає участь у круглих столах, зустрічах з науковцями та практиками, а також підготовку доповідей на конференції відповідно до індивідуальних наукових інтересів кожного студента.

Перед початком або під час семестру студенти мають право подати документально підтверджену інформацію про результати навчання, отримані поза межами формальної освіти (наприклад, участь у вебінарах, тренінгах, курсах, конференціях), для їх можливого перезарахування як частини навчальної дисципліни. Рішення про перезарахування приймається викладачем відповідної дисципліни після обговорення на засіданні кафедри та отримання схвалення колег, за умови дотримання чинних нормативних документів університету щодо визнання результатів неформальної та інформальної освіти.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті, студенти бакалаврської програми Фінанси, банківська справа та страхування мають можливість за власним бажанням та за умови успішного проходження відбору, а також за підтримки кафедри, деканату та навчального відділу, вивчати окремі навчальні дисципліни в інших закладах вищої освіти в Україні або за кордоном на основі міжвузівських угод. У разі успішного засвоєння дисципліни, підтвердженого відповідним документом, результати навчання перезараховуються [3].

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» [2] та Стандартом вищої освіти [1], не менше 25 % обсягу бакалаврської програми Фінанси, банківська справа та страхування складають дисципліни за вибором студента. Процедура вибору цих дисциплін включає кілька етапів: 1) формування переліку вибірових дисциплін для нового набору студентів робочою групою, до складу якої входять викладачі та студенти, з урахуванням результатів попередніх виборів, тенденцій ринку праці, пропозицій стейкхолдерів та опитувань студентів; 2) ознайомлення

студентів зі змістом запропонованих дисциплін через автоматизовану систему управління навчальним процесом; 3) узагальнення результатів вибору деканатом та навчальним відділом, формування навчальних груп та внесення обраних дисциплін до індивідуальних навчальних планів студентів.

Підсумовуючи зауважимо про те, що формування якісної індивідуальної освітньої траєкторії студентів, зокрема за бакалаврською програмою Фінанси, банківська справа та страхування в Полтавському державному аграрному університеті, є важливим завданням та пріоритетним напрямком розвитку освітньої діяльності, що потребує узгоджених зусиль усіх учасників освітнього процесу.

Література:

1. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти наказ МОН від 24 травня 2019 р., № 729 / *Міністерство освіти і науки України*. URL: <https://surl.li/prpmkv> (дата звернення 11.04.2025).
2. Про вищу освіту : Закон України від 01 липня 2014 р., № 1556-VII / *Верховна Рада України*. URL: <https://surl.li/jzvnaa> (дата звернення 12.04.2025).
3. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті : Наказ ректора ПДАУ від 21 серпня 2024 р., № 265 URL: <https://surl.lu/qqrhko> (дата звернення 04.04.2025).